

[Landbrugsministeren]**Sortsmyndigheden**

EF-sortsbeskyttelsen skal administreres af en EF-sortsmyndighed, som skal være et selvstændigt fællesskabsorgan med sæde i et af medlemslandene. Det er ikke i forslaget besluttet, hvor sortsmyndigheden skal placeres. Medlemslandene havde frist til den 31. marts til at ansøge om kontoret.

Forholdet til nationale retsregler

Forslaget til forordning om EF-sortsbeskyttelse vil lette den indbyrdes samhandel i det indre marked, når der gælder fælles regler for sortsbeskyttelsen. Ved en enkelt ansøgning kan en sortsejer opnå beskyttelse for sin sort i hele EU i modsætning til den nuværende retstilstand, hvor der skal ansøges i hvert enkelt land, hvor der ønskes sortsbeskyttelse.

Der vil fortsat kunne søges om beskyttelse efter plantebeskyttelsessystemer i de enkelte medlemslande, hvilket f.eks. kan være aktuelt, hvis en sort kun er dyrkningseget i et begrænset geografisk område. En sort kan ikke opnå både EU-beskyttelse og national beskyttelse. Teoretisk set ville man i Danmark kunne opretholde anvendelsen af udsæd af egen avl uden betaling for sorter, der alene er beskyttet nationalt. Sandsynligvis ville dette dog begrænse anmeldelsen af sorter til beskyttelse nationalt.

Oprettelsen af en sortsbeskyttelsesordning er nødvendig, hvis EU skal tilslutte sig den internationale plantenyhedsbeskyttelseskonvention, UPOV-konventionen af 1991. En ratifikation af UPOV-konventionen fra alle EU-lande er ikke mulig, da Portugal, Grækenland og Luxembourg ikke er medlemmer af UPOV.

Uafhængigt af EU's forordning om EF-sortsbeskyttelse og af EU's eventuelle tilslutning til UPOV-konventionen kan Danmark på egne vegne ratificere denne. Danmark har underskrevet UPOV-konventionen og agter at ratificere. En dansk ratifikation kræver dog først en ændring af plantenyhedsloven, for at lovgivningen kan blive bragt i overensstemmelse med teksten i den nævnte konvention. Bl.a. skal omfanget for sortsbeskyttelsen udvides. Ligeledes skal omfanget af adgangen til at anvende udsæd af egen avl uden betaling fastlægges i plantenyhedsloven. I mangel af en detaljeret fastlæggelse af omfanget af landmandens ret til at anvende udsæd af egen avl vil

denne bortfalde ved ratifikationen af UPOV-konventionen. Konventionen fastslår, at der som hovedregel ikke er en ret for landmanden til at anvende udsæd af egen avl, men at der kan fastsættes regler herom i national lovgivning.

Kompromisforslag vedrørende landmandens ret til at anvende udsæd af egen avl, herunder opkrævning af royalt

I Kommissionens oprindelige udkast var brugen af udsæd af egen avl ikke tilladt, men kunne dog tillades i særlige tilfælde efter regler fastsat af Kommissionen efter forelæggelse for en rådgivende komité.

Der foreligger efter Rådsmødet den 14.-17. december 1993 et kompromis, hvori brugen af udsæd af egen avl tillades for et begrænset antal arter, herunder samtlige kornarter, raps og kartofler.

Ifølge forslaget skal der betales royalt ved anvendelse af udsæd af egen avl, medmindre anvendelsen er omfattet af undtagelsesbestemmelserne. Royaltien skal være rimelig, men betydelig lavere end det beløb, der normalt opkræves for anvendelsen af en beskyttet sort. Der er ikke foreslået en mere præcis angivelse af det beløb, der skal betales. Det indgår, at satsen skal kunne reguleres i opadgående retning, hvis salget af certificeret såsæd falder markant på grund af anvendelsen af udsæd af egen avl. Der er fra organisationerne meget forskellige forventninger vedr. størrelsen af royalt, idet landbrugets organisationer ønsker en væsentligt lavere royalt end sortsejernes organisation.

Ifølge forslaget påhviler det den enkelte sortsejer at gennemføre opkrævningen af betaling for udsæd af egen avl. Landmænd pålægges at give forædlerne de nødvendige informationer til at kunne håndhæve deres rettigheder. De offentlige myndigheder har mulighed for at udlevere oplysninger, der kan hjælpe sortsejeren, men skal ikke assistere ved kontrol og anvendelse af beskyttede sorter eller ved opkrævningen af royalt. Udleveringen af oplysninger vil i Danmark skulle ske efter reglerne om aktindsigt, dvs. forædlerne skal selv anmode om disse oplysninger. Forædlerne er selv af den opfattelse, at det foreliggende system vil være muligt at administrere.